

**KİMYA ÖĞRETMENİ ADAYLARININ ÖZEL
ALAN YETERLİKLERİNE İLİŞKİN
GÖRÜŞLERİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ**

Yrd. Doç. Dr. Halil İbrahim KAYA
Yrd. Doç. Dr. Adnan KÜÇÜKOĞLU
Arş. Gör. Adnan TAŞGIN
Arş. Gör. Ceyhun OZAN
Arş. Gör. Gamze ALAK

Araştırmanın Problemi

Çalışmada kimya öğretmeni adaylarının özel alan yeterliliğine ilişkin görüşleri ele alınmıştır.

Sınırlılıklar

Atatürk Üniversitesi Kâzım Karabekir Eğitim Fakültesi Kimya Eğitimi Anabilim Dalı 2010-2011 Akademik bahar yarıyılı itibariyle 4. ve 5. sınıfta normal öğretime devam eden 42 öğretmen adayına uygulanması ile sınırlıdır.

Sayıtlar

Örnekleme katılan öğretmen adaylarının anket formuna objektif ve içten bir şekilde cevap verdikleri varsayılmıştır.

Amaç

Bu çalışma “Kimya Öğretmeni Adaylarının Özel Alan Yeterliklerine İlişkin Görüşlerinin Değerlendirilmesi” amacıyla yapılmıştır.

2. BÖLÜM

YÖNTEM

Araştırmanın Modeli

Kimya öğretmeni adaylarının özel alan yeterliklerine ilişkin görüşlerinin değerlendirilmesini amaçlamış bu çalışmada bu amacı gerçekteştirmek için tarama (survey) modelinden yararlanmıştır.

Evren ve Örneklem

Araştırmanın evrenini Atatürk Üniversitesi Kâzım Karabekir Eğitim Fakültesi Kimya Eğitimi Anabilim Dalı 2010-2011 Akademik bahar yarıyılı itibariyle 4. ve 5. sınıfta normal öğretime devam eden öğretmen adayından oluşturmaktadır.

Evren ve Örneklem

Örneklem seçiminde basit tesadüfî örnekleme yöntemi kullanılmıştır.

Evren ve Örneklem

Bu yöntem kullanılarak belirlenen araştırmanın örneklemini,

Evren ve Örneklem

Atatürk Üniversitesi Kâzım Karabekir Eğitim Fakültesi Kimya Eğitimi Anabilim Dalı 2010-2011 Akademik bahar yarıyılı itibariyle 4. ve 5. sınıfta normal öğretime devam eden toplam 42 öğretmen adayı oluşmaktadır.

Verilerin Toplanması

Örnekleme alınan öğretmen adaylarına araştırmanın amacı hakkında bilgi verilmiş ve anket formları gerekli açıklamalar yapılarak teslim edilmiştir. Örnekleme alınan öğretmen adaylarından gelen 42 anket formu geçerli kabul edilerek değerlendirilmeye alınmıştır.

Verilerin Toplan Aracının Özellikleri

Araştırmada veri toplamak için MEB tarafından hazırlanan kimya öğretmenliği özel alan yeterliklerinin aslına bağlı kalınarak 112 performans göstergesinin *Tamamen Katılıyorum, Katılıyorum, Kararsızım, Kısmen Katılmıyorum ve Hiç Katılmıyorum* şeklinde belirtilen 5'li dereceleme ölçeğine dönüştürülmesi ile elde edilen anket kullanılmıştır.

Verilerin Analizi

Anketteki veriler istatistiksel işlemler yapmak üzere kodlanmıştır. Kodlanan veriler, SPSS (Statistic Program for Social Sciences) programına aktarılmıştır. SPSS paket programına kodlanarak yüklenen veriler, araştırmanın problemi doğrultusunda istatistiksel işlemlere tabi tutulmuştur.

3. BÖLÜM

BULGULAR ve YORUMLAR

Bulgular ve Yorum

Araştırmaya katılan kimya öğretmeni adaylarının özel alan yeterliklerine ilişkin performans düzeyindeki maddelere verdikleri cevaplara göre, “*Kimya Alan Bilgisi*” alt yeterlilik boyutunda yer alan performans maddelerinden “Üslü sayılarla ilgili hesaplamaları yapabilirim” maddesinin 3.67 ortalamaıyla en yüksek, “Reaksiyon kinetiği ile ilgili problemleri çözebilirim.” maddesinin 1.36 ortalamaıyla en düşük ortalamaıyla sahip olduğu,

Bulgular ve Yorum

“*Kimya Eğitimi Bilgisi*” alt yeterlilik boyutunda yer alan performans maddelerinden “Kimya öğretiminde analogi, metafor, simülasyon, animasyon gibi modelleri kullanmanın önemini açıklayabilirim” maddesinin 5.10 ortalamayla en yüksek, “Öğretim programının kuramsal dayanaklarını açıklayabilirim” maddesinin 3.55 ortalamayla en düşük ortalamaya sahip olduğu,

Bulgular ve Yorum

“Kimya Okuryazarlığı” alt yeterlilik boyutunda yer alan performans maddelerinden “Bilgi türleri arasında bilimsel bilginin önemini açıklayabilirim” maddesinin 5.19 ortalamayla en yüksek, “Kimya ile ilgili yazılımların etkin bir şekilde kullanımını için donanım ve işletim sistemi becerilerini geliştirebilirim” maddesinin 3.62 ortalamayla en düşük ortalamaya sahip olduğu saptanmıştır.

Bulgular ve Yorum

Özel Alan Yeterliklerinin 3 yeterlik alanı olan *Kimya Alan Bilgisi*, *Kimya eğitim Bilgisi*, *Kimya Okur Yazarlığı* alanlarındaki 112 performans göstergesine ilişkin vermiş oldukları cevapların ortalamaları çoğunluklu 3 (Kararsızım) ile 4 (Katılıyorum) derecesi arasında yığıldığı saptanmıştır.

Bulgular ve Yorum

Bu bulgulara göre kimya öğretmen adaylarının özel alan yeterlikleri performans göstergelerini olumlu bulmalarına rağmen vermiş oldukları birçok cevapta performans göstergelerine ilişkin kararsız (tereddütlü) olduklarını da saptanmıştır.

Bulgular ve Yorum

Bu durum performans göstergelerinin ifade edilif biçimlerinin yeterince net olmamasından (en azından bazılarının) kaynaklanabileceği gibi, öğretmen adaylarının gerçekten bazı performans göstergelerinin kimya öğretmenin sahip olması gereken özel alan yeterliklerinin göstergesi olmadığını düşünmelerinden de kaynaklanmış olabilir.

Bulgular ve Yorum

Sıra	Boyut	Ort	Ss	Madde No
1	Kimya Alan Bilgisi	3.91	.799	1-38
2	Kimya Eğitimi Bilgisi	4.23	1.410	39-71
3	Kimya Okuryazarlığı	4.11	.919	72-112
	Genel	4.08	1.02	1-112

Bulgular ve Yorum

Tablodaki veriler incelendiğinde, kimya öğretmen adaylarının özel alan yeterliliklerinin alt boyutlarına ilişkin verdikleri cevaplara göre, “*Kimya Eğitimi Bilgisi*” düzeyinin 4.23 ortalamayla en yüksek, “*Kimya Alan Bilgisi*” düzeyinin 3,91 ortalamayla en düşük ortalamaya sahip olduğu saptanmıştır.

Bulgular ve Yorum

Kimya öğretmeni adaylarının Özel Alan Yeterlikleri Alt boyutlarına ilişkin vermiş oldukları cevap ortalamalarının “*Kimya Alan Bilgisi*” boyutunda 4 (Katılıyorum) derecesinin altında yer aldığı saptanmıştır. Bu sonuç öğretmen adaylarının “*Kimya Alan Bilgisi*” alt yeterliliğine katılımlarının üst düzeyde olmadığı buna rağmen 3 (Karasızım) derecesi altına da düşmemesi öğretmen adaylarının yeterlik alt alanlarına ilişkin olumlu düşüncelere sahip olduğu şeklinde yorumlanabilir.

Bulgular ve Yorum

Kimya öğretmeni adaylarının “*Kimya Eğitimi Bilgisi*” ve “*Kimya Okuryazarlığı*” alt boyutlarına ilişkin vermiş oldukları cevap ortalamalarının 4 (Katılıyorum) derecesinin üstünde yer aldığı saptanmıştır. Bu bulgulara öğretmen adaylarının “*Kimya Eğitimi Bilgisi*” ve “*Kimya Okuryazarlığı*” alt yeterliliklerine katılımlarının üst düzeyde olduğunu şeklinde yorumlanabilir.

4. BÖLÜM

Sonuç ve Öneriler

Öneriler

- Kimya öğretmeliđi özel alan yeterlikleri eksik ve aksayan yönleri yeniden düzenlenebilir.
- Özel alan yeterliklerine ilişkin performans göstergeleri ifade edilif biçimleri itibariyle daha anlaşılır hale getirilebilir.

Öneriler

- Bu veya benzer çalışmalar görev yapmakta olan kimya öğretmenleri ile de yapılabilir.
- Diğer öğretmenlik alanlarına ilişkin geliştirilmiş olan yeterlik alanları üzerinde de benzer çalışmalar yapılabilir.

Öneriler

- Öğretmen adaylarına kimya eğitimi dalında yeterlikler kazandırırken, aynı zamanda onların bu yeterlikleri gösterecekleri ortamların yaratılmasına yardımcı olmalı hem de öğretmen adaylarının, öğretim ile ilgili kişisel güvenlerini sağlayacak ortamlar sağlanmalıdır.